

PÁLYAMŰ
az Észak-alföldi Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégium
kollégiumvezetői állására benyújtott pályázathoz

Bevezetés:

A Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégiumok létrehozása 2013-ban régi hiányt pótolta a bírósági szervezetrendszerben. Mind a munkaügyi, mind a közigazgatási ügyszak bírái számára egy addig ismeretlen, olyan szakmai testület jött létre, amely az eddigi 5 éves működése során megvalósította azt a jogalkotói célt, hogy az ítélezés szakmai színvonala emelkedett, a jogalkalmazás egysége javult.

A regionális kollégiumok a 2010. évi CLXXXIV. törvény 4. számú mellékletében meghatározott illetékességi területen működnek, melynek 2018. január 01-jei hatállyal történő módosítása szerint, az Észak-alföldi Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégium illetékességi területe Szabolcs-Szatmár-Bereg, Jász-Nagykun-Szolnok és Hajdú-Bihar megyére terjed ki.

A regionális kollégiumok 2017. december 31-éig fennálló illetékességi rendszerének módosítását a jogalkotói szándék szerint az indokolta, hogy a 2018. január 01-jén hatályba lépő Közigazgatási Perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény a közigazgatási bíráskodásban egyfajta regionalitást vezetett be, és az országosan felállított 8 közigazgatási-munkaügyi regionális kollégium illetékességi területe ehhez igazodik.

A közigazgatási és munkaügyi bíráskodás a maga „újkori” történetében is 2018. január 01-től az eddigi legnagyobb változás előtt áll. Változik a szervezeti struktúra, a jogorvoslati rendszer, új eljárási kódexek lépnek hatályba, bővül a közigazgatási bírósági hatáskör, amely jelentős létszám növekedéssel is jár.

A Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégiumoknak ebben a rendkívül összetett változási, fejlődési folyamatban kiemelt szerepe lesz abban, hogy a bírói kar a változások adta kihívásokra rugalmasan, zökkenőmentesen tudjon reagálni.

Pályázatom eredményessége esetén minden kvalitásommal ezt a folyamatot szeretném segíteni.

Pályaművemben a 890.E/2017. (XII.18.) OBHE számú határozatban foglalt előírásnak megfelelő tartalmat próbáltam kialakítani.

I./ Ítélezés időszerűsége és megalapozottsága

Az Észak-alföldi KMRK illetékességi területéhez tartozó KMB-k ítélezésének időszerűsége az országos mutatókhoz és más ügyszakokhoz képest is kedvező adatokat mutat – ezen belül a közigazgatási ügyszak, részben a szakág eljárásjogi sajátosságai miatt is – az európai „versenyben” is kiváló helyen áll.

Az Országos Bírósági Hivatal által közzétett 2017. I. félévi országos statisztikai adatok szerint, addig, amíg országos átlagban 193 nap egy civilisztikai peres ügy elsőfokú befejezése, addig a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon a közigazgatási ügyek 58 %-a 3 hónapon belül befejeződik.

Az elektronikus kapcsolattartás általánossá válása mindkét ügyszakban tovább csökkentette a pertartamot, azaz az időszerűségi mutatók tovább javultak.

Az időszerűséget támasztja alá az is, hogy 2017. december 31-én közigazgatási ügyszakban csak a Nyíregyházi KMB-n volt 2 éven túli ügy, az is mindössze 1 db, míg munkaügyi ügyszakban a Szolnoki KMB-n 2 db, a Nyíregyházi KMB-n 8 db, a Debreceni KMB-n 6 db volt a 2 éven túl folyamatban lévő ügyek száma, amely az országos átlaghoz képest kiváló mutató.

Az alábbi táblázat az illetékességi területhez kapcsolódó 3 megye ügyforgalmi adatait hivatott bemutatni.

2017. év ügyforgalmi adatai

		Előző évből folyamatban maradt	Érkezett	Befejezett	2018. január 1-jén folyamatban maradt
Szolnoki KMB	K	183	538	541	180
	M	351	740	770	321
Debreceni KMB	K	140	323	418	124
	Kpk	2	88	79	11
	M	250	339	433	210
	Mpk	3	56	57	2
Nyíregyházi KMB	K	196	596	646	146
	Kpk	23	239	237	25
	M	233	529	617	145
	Mpk	1	65	63	3

Az időszerűség és az ítélezés magas színvonala két olyan eleme a bírósági tevékenységnek, amely egymás mellett kell, hogy működjön, és ügyek viszonylag rövid időn belüli befejezése soha nem mehet az ítélezés minősége rovására.

Az alábbi táblázatok láttatják, hogy az Észak-alföldi KMRK illetékességi területén működő közigazgatási és munkaügyi bíróságok 2017. évben milyen eredményességgel működtek.

Másodfokú bíróságról visszaérkezett határozatok

		Helybenhagyó	Megváltoztató	Hatályon kívül helyező	Egyéb
Szolnoki KMB	K	8	0	1	1
	M	46	7	5	2
Debreceni KMB	K	20	1	0	2
	M	165	47	1	3
Nyíregyházi KMB	K	32	7	2	2
	M	42	15	2	14

Kúriáról 2017-ben visszaérkezett határozatok

		Hatályában fenntartó	Megváltoztató	Hatályon helyezés kívül	Egyéb	Összesen
Szolnoki KMB	K	16	3	1	-	21
	M	8	0	5	-	13
Debreceni KMB	K	55	1	12	8	84
	M	14	3	6	2	30
Nyíregyházi KMB	K	20	1	11	4	36
	M	15	1	4	4	24

Bár a bírák munkájának, illetve egy ítéletnek a minőségét nagyon nehéz mérni, mégis az eredményesség egyik fokmérője lehet a Kúria előtti felülvizsgálati eljárásokban, illetve a törvényszékek másodfokú eljárásaiban az elsőfokú bíróságok ítéleteinek megmértetése.

A táblázat számaiból látható, hogy az elsőfokú döntések többsége a jogorvoslati eljárásokban helybenhagyásra, illetve hatályban fenntartásra kerül mindkét ügyszakban, mégis van feladat a KMB-k ítélkezése eredményességének a javításában.

Feladatommak tartom figyelemmel kísérni mind a Kúria felülvizsgálati eljárásában, mind a törvényszéki másodfokú eljárás során hozott, és elsőfokú döntéseket megváltoztató, vagy hatályon kívül helyező döntések elemzését, annak érdekében, hogy nyomon követhető legyen az az akár eljárásjogi, akár anyagi jogi probléma, amely megvitatást igényel.

Az ítélkezési színvonal emelése, illetve annak szinten tartása terén 2018-ban kiemelt feladatot kell, hogy kapjon az új eljárásjogi kódexek alkalmazásának gyakorlatban felmerült kérdései egységes értelmezése, másrészt a bírósági szervezetbe – alapvetően a Debreceni KMB-hez – újonnan kinevezésre kerülő bírák folyamatos felkészítése.

A Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégium kollégiumvezetőjének jogszabályban írt kötelezettsége a regionális kollégiumhoz tartozó bíróságok ítélkezésének folyamatos figyelemmel kísérése.

Ebben a BIIR rendszer jelentős segítséget nyújt. A lajstromokból kigyűjtött határozatokat – amelyek az egységes jogalkalmazás szempontjából jelentőséggel bírnak – indokolt a kollégium tagjaival megismertetni. Ezen ítéleteket célszerű rendszerezni, melynek eredménye lehet egy, az évek folyamán kialakított, a régió közigazgatási-munkaügyi ítélkezését ügycsoportonként reprezentáló elektronikus határozati mintatár.

A regionális kollégiumhoz tartozó bíróságok ítélkezésének folyamatos figyelemmel kísérése teszi azt lehetővé, hogy a regionális kollégiumvezető eleget tudjon tenni annak a jogszabályban írt kötelezettségének is, hogy a magasabb szintű bíróság elnökét, illetve a Kúria Elnökét a KMRK-hoz tartozó bíróságon született, elvi jelentőségű döntésről, illetve elvi kérdésben kialakult ellentétes gyakorlatról értesíteni tudja, továbbá javaslatot tehessen a jogegységi eljárás indítványozására a Kúria kollégiumvezetőjének.

Az ítélkezés színvonalát emeli, ha a bíró naprakész információkkal rendelkezik:

- a) a Kúria mindkét ügyszakot érintő döntéseiről (ennek érdekében a regionális kollégium vite felületére a jelentős Kúriai döntések közzétételre kerülnek);
- b) az Európai Unió Bíróságának ügyszakot érintő, joggyakorlatot alakító ítéleteiről (ehhez Európai Jogi Szaktanácsadó Hálózat regionális kollégiumhoz rendelt közigazgatási és munkaügyi ügyszakos bírái nyújthatnak segítséget – az EJSZH titkári tagozatának két tagja bevonásával);
- c) az Emberi Jogok Európai Bírósága két ügyszakot érintő ítéleteiről (ehhez is az EJSZH szaktanácsadói közreműködését várom);
- d) az Alkotmánybíróság ügyszakspecifikus döntéseiről (az AB két ügyszakot érintő határozatai a regionális kollégium vite felületén feltöltésre kerülnek).

Az ítélkezés színvonalát és a bírák szakmai felkészültségét növeli az országos és regionális képzéseken történő aktív részvétel, és a regionális kollégiumi ülések adta szakmai vitákban való közreműködés.

II./ Emberi erőforrásokkal való gazdálkodás

Az Észak-alföldi Regionális Közigazgatási és Munkaügyi Kollégiumi illetékességi területén az alábbi bíróságok jelenleg az alábbi létszámmal működnek:

Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság:

- 2 közigazgatási ügyszakos bíró (1 fő egyben elnök, 1 bíró pedig 2018. január 01-december 31-ére kirendelésre került a Fővárosi Törvényszékre)
- 3 munkaügyi ügyszakos bíró

Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügy Bíróság:

- 4 közigazgatási ügyszakos bíró
- 4 munkaügyi ügyszakos bíró (ebből 1 fő az elnök)

Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság

- 4 munkaügyi ügyszakos bíró (ebből 1 fő elnökhelyettes)
- 8 közigazgatási ügyszakos bíró (ebből 1 fő az elnök)

Megjegyzés: A közigazgatási és munkaügyi bíróságok létszámfejlesztéséhez kapcsolódóan 2018. november 01-jéig a Debreceni KMB-n várható a bírói létszám 27 főre emelkedése.

A 3 megye illetékességi területén működő törvényszékek másodfokú tanácsai a 2018. január 01-jén hatályba lépő Közigazgatási Perrendtartás szerint csak munkaügyi ügyszakban látják el a jogorvoslati fórum szerepét – az ügyelosztási rend szerint mindhárom megyében 3-3 fő tanácsok járnak el ilyen tárgyú ügyekben.

Az emberi erőforrásokkal való optimális gazdálkodás célja, hogy a bírák azonos ügyteher mellett dolgozzanak, és a bírósági munkához kapcsolódó „kiszegítő” munkát megfelelő szakképesítéssel rendelkező humán erőforrás segítse.

A létszámgazdálkodás azonban elsősorban olyan igazgatási feladat, amelyhez a regionális kollégiumok, mint szakmai testületek részéről nincs beleszólás.

A regionális kollégiumoknak talán annyiban lehet szerepe, hogy a régióba tartozó KMB-k ügyforgalmi adatai ismeretében – a kirívó aránytalanságokra a kollégium vezetése felhívhatja az igazgatási vezetők figyelmét, és a régió belüli rendkívüli ügyteher megoldására javaslatot tehet. (Ennek azt hiszem kiváló példája volt a Debreceni KMB munkaügyi ügyszakos bírának a Szolnoki KMB-re történő kirendelése az összesen 200 munkaügyi tárgyú ügyre 2016-ban.)

III./ Tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal való gazdálkodás

Kiemelt célja a bírósági igazgatásnak, hogy valamennyi bíróság olyan épületben működhessen, amely megfelel a XXI. század kihívásainak, kulturált körülményeket biztosítson mind a bírák, mind az igazságügyi alkalmazottak, mind az ügyfelek számára, és lehetőség szerint a legköltséghatékonyabban kerüljenek ezek az épületek üzemeltetésre.

A regionális kollégiumok, így az Észak-alföldi KMRK sem önálló költségvetési fejezet, és a regionális kollégium tagjai tárgyi eszközökkel történő ellátása, a munkafeltételek biztosítása is a törvényszékek feladata. Ezért az OBH „*tárgyi feltételek biztosítása, azok optimális elosztása és hasznosítása*” stratégiai cél megvalósításában a regionális kollégiumnak nem igazán jut szerep.

A meglévő tárgyi feltételek közül azonban az informatikai eszközök optimális kihasználásának segítése már lehet kollégiumi feladat is.

Az Észak-alföldi Regionális Kollégium számára is biztosított vibe felület olyan kommunikációs forrás, amely hatékonyan biztosítja az információk tagok közötti megosztását, s egyben egy ún. „tudásbázisú tárhely”, ahol hasznos, elsősorban jogalkalmazást segítő anyag rendszerezett formában történő tárolása valósul meg.

Az elmúlt 5 év tapasztalatai szerint a kollégiumi tagok a vibe felületet nem túl nagy gyakorisággal látogatták. Kollégiumvezetőségem alatt szeretném elérni, hogy a vibe használata gyakoribbá váljon, aminek feltétele, hogy könnyen kereshető és valóban az ítélezést segítő hasznos információkkal legyen feltöltve.

Az OBH digitális bíróság programjának regionális kollégium tagjaival történő megismertetését a 2018-as év egyik feladatának tartom, ezért a 2018. évi munkaterv-javaslat szerint az egyik kollégiumi ülés a digitális bíróság kérdését járja körül.

A regionális kollégiumok számára éves szinten 2018-ban biztosított 3 millió Ft-os, és a későbbi években remélhetőleg hasonló összegű keret felhasználásának technikai részleteiről az Észak-alföldi KMRK megbízott vezetője és a Debreceni Törvényszék Elnöke már aláírta az együttműködési megállapodást. Az OBH részéről biztosított éves keret a rendszeres és rendkívüli teljes, illetve részkollégiumi ülések zökkenőmentes lebonyolítását biztosíthatja.

A Bszi. 156. § (2) bekezdése szerint a regionális kollégium szervezeti kereteit az a törvényszék biztosítja, ahol a kollégiumvezető ítélezik.

Amennyiben pályázatom eredményes lenne, a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság Debrecen, Perényi u. 1. szám alatti épülete az elhelyezés biztosítására alkalmas.

IV./ Bíróági integritás

A bíróági szervezetnek mindig kiemelt erénye volt a pártatlanság és a függetlenség – a regionális kollégium feladatai között ezért úgy vélem nem kell kiemelten szerepelnie a bíróságokba vetett társadalmi bizalom erősítésének.

Hasznosnak tartom azonban azt a gyakorlatot kialakítani, hogy a regionális kollégium tagjai a kollégium vite felületén ismerjék meg az Országos Bírói Tanácsnak a Bírói Etikai Kódex megsértésével összefüggésben keletkezett határozatait, állásfoglalásait, illetve – természetesen kizárólag anonimizált formában – a Fegyelmi Bíróság tanulságos döntéseit.

V./ Képzés

2018. évben kiemelt feladat, az Észak-alföldi Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégiumnak is, hogy a kollégium valamennyi bírója Közigazgatási Perrendtartás, és a Polgári Perrendtartás szabályait a gyakorlatban elsajátítsa, és év végére talán készségszinten alkalmazza.

Ennek elengedhetetlen része, hogy a regionális kollégium teljes és részkollégiumi ülésein a két eljárásjogi kódex vitás jogalkalmazási kérdései napirendre kerüljenek.

Ennek érdekében indokoltnak tartom munkacsoport felállítását 2018-ban, mely munkacsoport feladata lesz a régióban felvetett, Kp.-hez kapcsolódó jogértelmezési kérdések megvitatása, és a törvényszékeken felállításra kerülő Polgári Perrendtartás jogértelmezési problémáit vizsgáló munkacsoportok megoldási javaslatai munkacsoportba történő integrálása. A munkacsoport feladata lenne a teljes kollégiumi ülésre azon eljárásjogot érintő szakmai anyagok előkészítése, amelyben a kollégiumi tagok az egységes jogértelmezés érdekében az ügyrend szabályai szerint állást foglalnának.

Az OBH részéről meghirdetett központi oktatási tervhez a kollégiumi tagság csatlakozik, mind a közigazgatási és munkaügyi ügyszak számára rendelkezésre álló képzések, mind a civilisztikai ügyszak számára ítélőtáblai szinten megszervezett képzések terén.

Az Észak-alföldi KMRK 2018. évben – figyelemmel arra, hogy az első évben a működés megkezdése a legfőbb feladat – nem szervez országos ún. „központi képzést”. 2019-től kezdődően azonban minden évben szeretném, ha az Észak-alföldi KMRK szervezésében is megvalósulhatna az ún. „egyhetes képzési hét” keretén belül akár munkajogi, akár közigazgatási tárgyú képzés.

A közigazgatási bíróság hatáskörének bővülésével párhuzamos bírói létszámbővítés indokolja a „kezdő-bírák” számára szervezendő képzést, melynek során támogatnám más regionális kollégiumokkal való együttműködést.

VI./ Hosszútávú tervek, a kollégium működésével kapcsolatos elképzelések

Az Észak-alföldi KMRK működési szabályzatának és 2018. évi munkatervének elfogadását követően, a kollégiumvezetői és kollégiumvezető-helyettesi pályázat elbírálása után ki kell alakítani a két vezető közötti munkamegosztás kereteit.

Évente, rendszeresen jelentkező feladat mind a teljes-, mind a részkollégiumi üléseken az anyagi jogi és eljárásjogi szabályok módosuló rendelkezéseivel kapcsolatos jogalkalmazási kérdések megtárgyalása, a régió illetékességi területébe tartozó bíróságok eltérő joggyakorlatának áttekintése, az egységes megoldások kialakítása.

Mindkét szakág hosszabb távú feladatait, és a kollégiumi ülések programját csak a kollégium tagságának véleménye után, a kollégiumvezető-helyettes aktív közreműködésével szeretném meghatározni.

A regionális kollégiumok 2013-tól fennálló működése óta - tapasztalatom szerint – a tágabb jogásztársadalom sem rendelkezik pontos információval arról, hogy ennek a speciális szakmai testületnek milyen feladatai vannak. Ezért indokoltnak tartom a regionális kollégium működésével kapcsolatos intenzívebb kommunikációt, a sajtó bevonása mellett.

Fontosnak tartom a regionális kollégium bíráinak segítségét a külföldi konferenciákon való részvételben, és az ott szerzett tapasztalatok regionális kollégiumi tagság előtti megosztását.

Az Európai Unió jogának alkalmazása mind a munkaügyi, mind a közigazgatási ítélezésben mindennapos feladat. Az Észak-alföldi KMRK abban a szerencsés helyzetben van, hogy az illetékességi területébe tartozó bíróságokon ítélező bírák (részben a korábbi kollégiumi működés és képzés során szerzett ismeretek miatt is) az uniós jog alapvető jogforrási rendszerével, az uniós jog alkalmazhatóságának legfőbb kérdésével tisztában vannak.

Ezért a kollégiumon belül külön az eu-jogi jogalkalmazás alapvető kérdéseivel nem kell foglalkozni. Kiemelt figyelmet kívánok azonban fordítani arra, hogy mind az Európai Unió Bírósága két ügyszakot érintő ítéletei, mind az Emberi Jogok Európai Bírósága ügyszakot érintő ítéletei a régió tagságával megismertetésre kerüljenek. Minden évben foglalkozni szeretnék a tisztességes eljárás alkotmányossági kérdéseivel, az EJEB és EUB által felállított elvárásokkal. Ebben az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat bíraira is számítok.

Indokoltnak tartom a társhatóságokkal való kommunikáció kialakítását is, elsősorban a vitás jogértelmezési kérdésekben. (Erre jó példa volt a Debreceni KMB részéről 2018. január 22-én „*A közigazgatási szerv régi/új szerepe az új Közigazgatási Perrendtartásban*” címmel megrendezésre kerülő konferencia, mely párbeszédnek a regionális kollégium is teret adhat.)

Fontosnak tartom szakmai kapcsolat kiépítését a régióban működő Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karával, elsősorban a közigazgatási, munkaügyi és az európai jogi tanszékkel. (Lehetőséget kívánok adni az Egyetem oktatóinak a régióban kollégium részéről szervezett szakmai programokon történő részvételre, esetleg előadás tartására, és meg szeretném teremteni annak lehetőségét, hogy az egyetemek releváns tanszékein megszervezett szakmai konferenciákon a régió bírái részt vehessenek.)

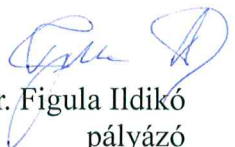
Szeretném elérni, hogy a kollégium tagjai minden szakmai rendezvényen aktívan és motiváltan vegyenek részt. Ezért fontosnak tartom a bírák között a csapatépítést, melyre tekintettel évente legalább 1 alkalommal kétnapos teljes kollégiumi ülés megszervezését támogatom.

A kollégiumvezető-helyettessel aktívan együttműködni kívánok, a munkaügyi ügyszakot érintő szakmai segítségére számítok.

A kollégium csak akkor tud eredményes lenni, amennyiben valamennyi tag „hozzáteszi” saját szakmaiságát és személyiségét a kollégium működéséhez.

Ebben kérem az Észak-alföldi Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégium bírói karának támogatását, és az Országos Bírósági Hivatal Elnökét, hogy amennyiben a tisztség ellátására alkalmasnak talál, pályázatomat támogassa.

Debrecen, 2018. január 26.

Dr. Figula Ildikó
pályázó